

Zarządzenie nr 20

Nadleśniczego Nadleśnictwa Golub - Dobrzyń

z dnia 01.08.2017 roku

w sprawie wprowadzenia zasad postępowania na obszarach objętych formami ochrony przyrody mających wpływ na prowadzenie gospodarki leśnej.

Znak sprawy ZG.021.25.2017

Na podstawie § 22. pkt. 3 Statutu Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe, stanowiącego załącznik do Zarządzenia nr 50 Ministra Ochrony Środowiska Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 18 maja 1994 r. w sprawie nadania Statutu Państwowemu Gospodarstwu Leśnemu Lasy Państwowej i Standardu krajowego FSC

zarządzam, co następuje:

§ 1.

W związku ze sporządzeniem dla Nadleśnictwa Golub-Dobrzyń Planu Urządzenia Lasu na lata 2016 – 2025 i poddaniem go strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko, spełniając tym samym wymóg art. 52a.1 Ustawy o Ochronie Przyrody, z dniem 01.08.2017 r. wprowadzam do stosowania poniższe zasady gospodarki leśnej wg załączników:

1. Zasady postępowania na obszarach objętych rezerwatami przyrody;
2. Zasady postępowania na obszarach ochrony siedlisk Natura 2000 oraz cennych przyrodniczo siedliskach;
3. Zasady postępowania gospodarczego, minimalizujące oddziaływanie prac leśnych na populację ptaków w lasach;
4. Zasady postępowania gospodarczego, minimalizujące oddziaływanie prac leśnych na ostoje zwierzyny;
5. Zasady postępowania gospodarczego, minimalizującego oddziaływanie prac

- leśnych na gatunki roślin, grzybów i zwierząt objętych ochroną;
6. Użytki ekologiczne;
  7. Zasady postępowania w drzewostanach z pomnikami przyrody;
  8. Zasady postępowania na obszarach chronionego krajobrazu;
  9. Lasy o szczególnych walorach przyrodniczych – zidentyfikowane według kryteriów HCVF;
  10. Ekosystemy referencyjne oraz strefy ochronne.

§ 2.

Prace projektowe na obszarach, gdzie zinwentaryzowano występowanie cennych siedlisk i gatunków na wyznaczonych obszarach objętych formami ochrony przyrody wykonywać należy z uwzględnieniem obowiązku odnotowania tego faktu na szkicach zrębów i szkicach upraw.

W części opisowej w/w szkiców winna się znaleźć informacja o:

- występowaniu siedliska chronionego,
- położeniu w obszarze chronionym,
- położeniu w „Naturze 2000”,
- występowaniu roślin, grzybów lub zwierząt chronionych prawem.

§ 3.

Zasady określone w niniejszym zarządzeniu nie dotyczą cięć w użytkach przygodnych, których wykonanie związane jest ze zwalczaniem organizmów szkodliwych i warunkuje zachowanie trwałości lasu.

§ 4.

Komplet materiałów dotyczących ochrony przyrody w formie elektronicznej takich jak: Programu Ochrony Przyrody dla Nadleśnictwa Golub-Dobrzyń na lata 2016 – 2025, część opisową Planu Urządzenia Lasu Nadleśnictwa Golub-Dobrzyń na lata 2016 – 2025, Prognozę Oddziaływania na Środowisko i Obszary Natura 2000 Projektu Planu Urządzenia Lasu, mapy walorów przyrodniczych w formie pdf należy przekazać do wszystkich leśnictw.

§ 5.

Zlecenia dla Zakładów Usług Leśnych w przypadku prac na obszarach objętych formami ochrony przyrody mających wpływ na prowadzenie gospodarki leśnej muszą zawierać stosowną informację określającą formę ochrony.

Inżynierowie Nadzoru zobowiązani są do kontroli realizacji prac wykonywanych na podstawie w/w zleceń.

§ 6.

Z dniem wejścia w życie niniejszego zarządzenia moc traci:

- Zarządzenie nr 9/2009 Nadleśniczego Nadleśnictwa Golub-Dobrzyń w sprawie wykonywania czynności gospodarczych o charakterze ochronnym na naturalnych siedliskach przyrodniczych oraz obszarach Natura 2000 z dnia 20 VIII 2009 r.
- Zarządzenie nr 10/2011 Nadleśniczego Nadleśnictwa Golub-Dobrzyń z dnia 8 kwietnia 2011.r. w sprawie wytycznych minimalizujących oddziaływanie prac leśnych na populacje gatunków ptaków bytujących w lasach na obszarze nadzorowanym przez Nadleśnictwo Golub-Dobrzyń.
- Decyzja nr 7/2014 Nadleśniczego Nadleśnictwa Golub-Dobrzyń w sprawie wyłonienia i ochrony ekosystemów referencyjnych oraz stref ochronnych i powierzchni ochronnych spośród gruntów Nadleśnictwa Golub-Dobrzyń z dnia 2014-10-22.
- Zarządzenie nr 24/2016 Nadleśniczego Nadleśnictwa Golub-Dobrzyń z dnia 25 lipca 2016 r. w sprawie ochrony roślin i zwierząt z załącznika nr 1 Dyrektywy Ptasiej oraz załączników nr 2, 4, 5, Dyrektywy Siedliskowej, Polskiej Czerwonej Księgi Roślin, Polskiej Czerwonej Księgi Zwierząt, Polskiej Czerwonej Księgi Bezkręgowców, Rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie: gatunków dziko występujących zwierząt, roślin i grzybów objętych ochroną.

§ 7.

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem **01.08.2017 r.**

Nadleśniczy

mgr inż. Mieczysław Koloński

Załączniki:

1. Zasady postępowania na obszarach objętych rezerwatami przyrody;
2. Zasady postępowania na obszarach ochrony siedlisk Natura 2000 oraz cennych przyrodniczo siedliskach;
3. Zasady postępowania gospodarczego, minimalizujące oddziaływanie prac leśnych na populację ptaków w lasach;
4. Zasady postępowania gospodarczego, minimalizujące oddziaływanie prac leśnych na ostoje zwierzyny;
5. Zasady postępowania gospodarczego, minimalizującego oddziaływanie prac leśnych na gatunki roślin, grzybów i zwierząt objętych ochroną;
6. Użytki ekologiczne;
7. Zasady postępowania w drzewostanach z pomnikami przyrody;
8. Zasady postępowania na obszarach chronionego krajobrazu;
9. Lasy o szczególnych walorach przyrodniczych – zidentyfikowane według kryteriów HCVF;
10. Ekosystemy referencyjne oraz strefy ochronne;
11. Program Ochrony Przyrody dla Nadleśnictwa Golub-Dobrzyń na lata 2016 – 2025 (wersja pdf);
12. Komplet materiałów dotyczących ochrony przyrody: Prognoza Oddziaływania na Środowisko i Obszary Natura 2000 Projektu Planu Urządzenia Lasu, część opisową Planu Urządzenia Lasu na lata 2016 – 2025 (format pdf);
13. Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy oraz Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie z dnia 31 marca 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Drwęcy PLH280001 (format pdf);
14. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin i grzybów (format pdf);
15. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony grzybów grzybów (format pdf);
16. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony zwierząt (format pdf);
17. Listy i mapy chronionych siedlisk przyrodniczych w ostoi Natura 2000 i poza Natura 2000 (format pdf);

18. Mapy drzewostanów o walorach przyrodniczych (HCVF) (format pdf);
19. Listy i mapy „ekosystemów referencyjnych” i „stref ochronnych i powierzchni ochronnych” (format pdf).

Otrzymują:

1. Z;
2. NN;
3. Specjalista administracji SA;
4. Stanowiska pracy ZG-1, ZG-2, ZG-3, ZG-4;
5. Leśnictwa wszystkie (leśniczowie i podleśniczowie);
6. a/a.

Zasady postępowania na obszarach objętych rezerwatami przyrody

1. Za stan rezerwatów przyrody na terenie danego leśnictwa odpowiada leśniczy.
2. Do **30 września** każdego roku leśniczy wraz z inżynierem nadzoru zobowiązani są do dokonania przeglądu rezerwatów przyrody i złożenia stosownych protokołów w dziale gospodarki leśnej (**wzór nr 1**).
3. W przypadku stwierdzenia jakichkolwiek zmian bądź zauważenia przyczyn, które mogą wpłynąć na stan rezerwatów przyrody każdy, kto taką zmianę zauważy zobowiązany jest do natychmiastowego poinformowania Nadleśniczego.
4. Czynności gospodarcze dla drzewostanów położonych w obszarze rezerwatów przyrody należy wykonywać zgodnie z obowiązującymi planami ochrony (POP str. od 35 do 44).
5. W przypadku potrzeby wykonania zabiegów nieujętych w planach ochronnych należy wypełnić „formularz zgłoszeniowy prac na obszarze rezerwatu” (**wzór nr 2**).
6. Dział gospodarki leśnej po otrzymaniu "formularza zgłoszeniowego prac na obszarze rezerwatu" występuje ze stosownym wnioskiem do Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska o zgodę na wykonanie zabiegu.
7. Po otrzymaniu stosownej decyzji z Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska dział gospodarki leśnej przekazuje ksero niniejszej decyzji do właściwego leśnictwa oraz inżyniera nadzoru.
8. Na podstawie ksera przekazanej decyzji leśniczy może przystąpić do wykonywania stosownych prac.
9. Przed przystąpieniem do prac na terenie rezerwatów należy powiadomić ZUL-e o konieczności dostosowania technologii wykonywanych prac tak, aby w jak najmniejszym stopniu wpływały na środowisko.

Zasady postępowania na obszarach ochrony siedlisk Natura 2000 oraz cennych przyrodniczo siedliskach

1. Na podstawie przeprowadzonej na terenie Nadleśnictwa Golub-Dobrzyń w 2007 r. inwentaryzacji naturalnych siedlisk przyrodniczych oraz miejsc występowania dzikiej fauny i flory wymienionych w Załącznikach I i II Dyrektywy Siedliskowej (92/43/EWG) Rady Unii Europejskiej, stwierdzono występowanie następujących siedlisk przyrodniczych będących przedmiotem zainteresowania wspólnoty:

- * **91D0** Bory i lasy bagienne (sosnowe bory bagienne i brzeziny bagienne);
- 9110-1** Kwaśne buczyny niżowe;
- 91F0** Łęgowe lasy dębowo – wiązowo – jesionowe;
- 9170** Grądy środkowo europejski i subkontynentalny;
- * **91E0** Lasy łęgowe i nadrzeczne zarośla wierzbowe (łęgi olszowe, olszowo-jesionowe i jesionowe);
- 9190** Śródładowa kwaśna dąbrowa;
- 3150** Jeziora eutroficzne i starorzecza;
- 3160** Jeziorka dystroficzne;
- 3140** Twardo wodne oligo i mezotroficzne zbiorniki wodne z podwodnymi płatami ramienic;
- 6510** Niżowe, świeże łąki użytkowane ekstensywnie;
- 6410** Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe;
- 6430** Ziołorośla nadrzeczne i górskie;
- 7110** Torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą;
- 7120** Torfowiska wysokie zdegradowane zdolne do regeneracji.

* Siedliska priorytetowe w Unii Europejskiej wg Załącznika I Dyrektywy Siedliskowej w Polsce.

2. Zgodnie z Rozporządzenie Ministra Środowiska 6 listopada 2013 r. w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia, jako obszary Natura 2000 (Dz. U. 2013 nr 0, poz. 1302 2013.11.23) na terenie Nadleśnictwa Golub-Dobrzyń znajdują się chronione siedliska przyrodnicze w granicach Natura 2000 „Dolina Drwęcy” kod obszaru PLH 280001 (POP tabela nr 13, 14 – str 89-93).
3. Obszar Natura 2000 jest specyficzną formą ochrony przyrody, w której ochronie podlega nie cały teren w granicach obszaru, ale tylko określone siedliska przyrodnicze, siedliska określonych gatunków i same gatunki.
4. Wszelkie wskazania gospodarcze uwzględnione w planie urządzenia lasu dotyczące obszaru Natura 2000 Dolina Drwęcy należy wykonywać zgodnie z Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy oraz Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie z dnia 31 marca 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Drwęcy PLH280001.
5. Wszelkie planowane prace na obszarach chronionych siedlisk Natura 2000 muszą być przed ich rozpoczęciem zatwierdzone przez inżyniera nadzoru (**wzór nr 3**).
6. Przed przystąpieniem do wykonywania prac na obszarze chronionych siedlisk Natura 2000 należy przekazać do działu gospodarki leśnej formularz zgłoszeniowy prac na obszarze Natura 2000 (**wzór nr 4**).
7. Na powierzchniach niebędącymi siedliskami cennymi przyrodniczo, a znajdującymi się w granicach obszaru Natura 2000 Dolina Drwęcy należy stosować skład gatunkowy odnowień ustalony w planie urządzenia lasu.
8. Prace gospodarcze i ochronne na cennych dla wspólnoty **siedliskach przyrodniczych** należy wykonywać według następujących zasad:
  - 1.) Wyłącza się z cięć rębnych, niżej wymienione siedliska przyrodnicze:
    - a) ***91D0** Bory i lasy bagienne (sosnowe bory bagienne i brzeziny bagienne);

b) *91E0 a Lasy łągowe i nadrzeczne zarośla wierzbowe (łągi olszowe, olszowo-jesionowe i jesionowe);

c) 9110-1 Kwaśne buczyny niżowe.

Ww. siedliska występują na terenie nadleśnictwa w niewielkich płatach, i z tego powodu są cenne przyrodniczo.

2.) Dla zachowania właściwego stanu siedlisk należy stosować pewne ramowe wskazania w zakresie gospodarki leśnej, które stanowią kompromis pomiędzy potrzebami ochrony oraz prowadzenia gospodarki leśnej. Na przedstawionych powyżej siedliskach chronionych należy kierować się następującymi przesłankami (W. Cyzman 2008):

- a) Podstawą prac odnowieniowych, zalesieniowych, poprawek, uzupełnień pozostaje określony dla każdego typu siedliskowego lasu docelowy skład gatunkowy oraz wyjściowy skład gatunkowy upraw i odnowień przyjęty przez KZP;
- b) Kontynuacja pielęgnacji upraw założonych preferująca gatunki właściwe dla siedliska.
- c) Pielęgnacja upraw bez użycia herbicydów;
- d) Ochrona i pielęgnacja odnowień naturalnych;
- e) Intensywność zabiegów pielęgnacyjnych i ich charakter muszą wynikać z potrzeby ochrony siedliska i zmierzać do ukształtowania struktury i składu drzewostanu zgodnego z siedliskiem i charakterystycznego dla zespołu (podzespołu) leśnego, jako zadanie długoplanowe;
- f) Powstające luki i przerzedzenia należy wykorzystywać dla odnowienia naturalnego lub sztucznego gatunków charakterystycznych i typowych dla danego zespołu (podzespołu leśnego);
- g) Preferować naturalne odnowienie gatunków domieszkowych;
- h) Cenne domieszki chronić przy użyciu repelentów lub stosować grodzienia;
- i) Unikać stosowania zrębów zupełnych, na korzyść rębni stopniowej gniazdowej udoskonalonej;

- j) Cięcia odnowieniowe wykonywać tylko w przypadkach koniecznej przebudowy lub starości drzewostanu;
- k) Prace przy pozyskaniu i zrywce wykonywać stosując sortymentowy system pracy unikając zrywki wleczonej. Bez względu na rodzaj zabiegu stosować szlaki technologiczne;
- l) Prace ścinkowo - zrywkowe muszą być prowadzone w terminach i przy użyciu technologii najmniej narażającej na uszkodzenie stanowiska roślin i zwierząt objęte ochroną. Podczas ścinki drzew i zrywki drewna należy maksymalnie chronić młode pokolenie lasu (naloty i podrosty) oraz pozostający starodrzew przed uszkodzeniami mechanicznymi;
- m) Posusz usuwać tylko w sytuacji zagrożenia trwałości lasu (np. zagrożenie szkodnikami - podwyższone).

- Lista chronionych siedlisk przyrodniczych w granicach Natura 2000 (format pdf);
- Lista chronionych siedlisk przyrodniczych poza Naturą 2000 (format pdf);
- Mapa zasięgu obszaru Natura 2000 i chronionych siedlisk przyrodniczych w granicach Natura 2000 (format pdf);
- Mapa chronionych siedlisk przyrodniczych poza Naturą 2000 (format pdf).

Zasady postępowania gospodarczego, minimalizujące oddziaływanie prac leśnych na populację ptaków w lasach

I – W ZAKRESIE WYKONYWANIA UŻYTKOWANIA RĘBNEGO

1. W czasie wykonywania szacunków brakarskich w drzewostanach lub fragmentach drzewostanów, w których będą wykonywane cięcia w sezonie lęgowym ptaków (dotyczy wszystkich rodzajów rębni) należy zainwentaryzować drzewa, na których występują gniazda dużych gatunków ptaków (**wzór nr 5**) oraz drzewa dziuplaste. Drzewa takie oraz ewentualnie fragmenty wokół tych drzew należy pozostawić w maksymalnie możliwym do utrzymania niezmiennym stanie.
2. W celu minimalizacji szkód w awifaunie (niszczenie gniazd, płoszenie itp.) przed przystąpieniem do wykonania użytkowania rębne w okresie lęgowym ptaków, w miejscach gdzie planuje się wykonanie cięć, powierzchnię należy odpowiednio wcześniej przygotować. Melioracje agrotechniczne polegające na usunięciu podszytów należy wykonać wyłącznie w okresie jesienno-zimowym przed okresem lęgowym ptaków. Ograniczy to atrakcyjność siedlisk lęgowych ptaków, a co za tym idzie zmniejszy ich zagęszczenie na pozycjach zrębowych.
3. Na podstawie przeprowadzonej lustracji starodrzewu przeznaczonego do cięcia rębne należy zdecydować, które zręby mogą być wykonywane w okresie lęgowym, a które poza nim. Wykonanie zabiegu na pozycjach ze stwierdzonymi czynnymi gniazdami przełożyć poza okres lęgowy na rzecz pozycji, gdzie tych gniazd nie zainwentaryzowano.
4. Jeżeli, cięcia rębne wykonywane są w okresie lęgowym ptaków, bezpośrednio przed rozpoczęciem prac, należy ponownie zlustrować drzewostan pod kątem obecności w nim zasiedlonych pojedynczych gniazd. Cięcia we fragmentach drzewostanu, w których występują takie gniazda należy przesunąć w czasie i wykonać je po zakończonym okresie lęgowym. To samo dotyczy miejsc, w których stwierdzono gniazda podczas realizacji prac zrębowych.

5. W fragmentach, w których w sąsiedztwie po wykonanej rębni zupełnej brakować będzie starodrzewu (np. ostatnie kulisy zrębowe), jako kompensację należy wywieszać budki lęgowe dla ptaków w drzewostanach przyległych do powierzchni zrębu.

II – W ZAKRESIE WYKONYWANIA UŻYTKOWANIA PRZEDRĘBNEGO

1. W trakcie wyznaczania drzew do wycinki w ramach trzebieży należy pozostawić drzewa dziuplaste oraz te, na których występują gniazda ptaków.

2. W drzewostanach, w których planowane są cięcia trzebieżowe w czasie lęgów ptaków, w okresie jesienno-zimowym należy oczyścić szlaki zrywkowe poprzez usunięcie podszytów.

3. Bezpośrednio przed rozpoczęciem wykonywania trzebieży w danym drzewostanie, jeżeli cięcia odbywają się w okresie lęgowym ptaków, należy zlustrować drzewostan pod kątem obecności w nim zasiedlonych gniazd. Cięcia we fragmentach drzewostanu, w których występują takie gniazda należy przesunąć w czasie i wykonać je po zakończonym okresie lęgowym. To samo dotyczy miejsc, w których stwierdzono gniazda podczas realizacji zabiegów.

III – W ZAKRESIE WYKONYWANIA ZADAŃ Z HODOWLI LASU

1. CP na powierzchniach o bogatej roślinności runa leśnego, jak i bogatych składach gatunkowych wykonywać zasadniczo poza okresem lęgowym, a wybór terminu wykonania dokonać w zależności od fazy rozwojowej, warunków pogodowych oraz zagęszczenia.

2. Pielęgnowanie gleby w uprawach, CW i CP w okresie lęgowym ptaków wykonywać z uwagą, po dokonanej lustracji. Fragmenty ze zlokalizowanymi gniazdami pozostawić bez zabiegu do wykonania w terminie późniejszym.

IV – DOKUMENTOWANIE I WYKORZYSTANIE WYNIKÓW INWENTARYCACJI

1. Wyniki inwentaryzacji miejsc lęgowych ptaków na powierzchniach zrębowych odnotowują leśniczowie na szkicach zrębowych.

2. Informacje o zinwentaryzowanych miejscach lęgowych (gniazda, drzewa dziuplaste) na powierzchniach objętych cięciami zamieszczane są w zleceniach prac dla Z U L.

3. Wskazanie wykonawcom prac (ZUL, samowyrób) miejsc podlegających ochronie z racji gniazdowania ptaków następuje podczas przekazywania powierzchni przed przystąpieniem do zabiegów.

4. Zasady postępowania w przypadku stwierdzenia gniazda podczas realizacji prac leśnych należy omówić z wykonawcami (ZUL, samowyrób) podczas instruktaży stanowiskowych i odnotować w książce służbowej.

V – Przy zawieraniu umów najmu i dzierżawy łąk, pastwisk, gruntów ornych, przed podpisaniem umowy należy dokonać kontroli gruntu pod kątem występowania gatunków chronionych według POP oraz wyników inwentaryzacji przyrodniczej. Informacja o występowaniu gatunku (gatunków) cennego przyrodniczo i sposobach postępowania ochronnego należy zapisać w umowie.

W przypadku stwierdzenia podczas prac gatunków zwierząt wymagających ustalenia stref ochrony, miejsc rozrodu i regularnego przebywania należy natychmiast przerwać prace i złożyć w nadleśnictwie stosowną notatkę wraz ze szkicem określającym lokalizację gniazda. Dział gospodarki leśnej po otrzymaniu pisemnej notatki w sprawie lokalizacji nowego gniazda zobowiązany jest do złożenia w Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska wniosku o ustalenie strefy ochrony określonego gatunku.

Zasady postępowania gospodarczego, minimalizujące oddziaływanie prac leśnych na ostoje zwierzyny

1. Na terenie Nadleśnictwa Golub-Dobrzyń są trzy strefy ochrony bielika i dwie strefy ochrony bociana czarnego (POP tabela nr 12, str. 89).
2. Za stan obiektów ochrony strefowej, wymagających dokonywania protokołarnych przeglądów odpowiada leśniczy.
3. Do 30 września każdego roku leśniczy wraz z inżynierem nadzoru zobowiązani są do dokonania przeglądu wszystkich obiektów ochrony strefowej i złożenia stosownych protokołów w dziale gospodarki leśnej (**wzór nr 6**).
4. W przypadku stwierdzenia jakichkolwiek zmian bądź zauważenia przyczyn, które mogą wpłynąć na stan obiektów ochrony strefowej każdy, kto taką zmianę zauważy zobowiązany jest do natychmiastowego poinformowania Nadleśniczego.
5. Wszystkie obiekty ochrony strefowej muszą zostać naniesione na zbiorczą mapę w nadleśnictwie.
6. Fakt zaewidencjonowania bądź uznania nowych obiektów musi być odnotowany w Kronice POP przez specjalistę służby leśnej prowadzącego sprawę z zakresu ochrony przyrody.

I. Strefa ochrony całorocznej

- Wszelkie prace gospodarcze należy wykonywać po uzyskaniu zgody z Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska. Leśniczy zobowiązany jest dostarczyć do Nadleśnictwa formularz zgłoszeniowy prac w strefie ochrony gniazda (**wzór nr 7**), a dział gospodarki leśnej w/w formularz wraz z odpowiednim wnioskiem przesłać do Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska.
- Po otrzymaniu stosownej decyzji z Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska dział gospodarki leśnej przekaze ksero niniejszej decyzji do właściwego leśnictwa oraz inżyniera nadzoru.

- Na podstawie ksera przekazanej decyzji leśniczy może przystąpić do wykonywania stosownych prac.

Przystępując do prac należy pamiętać o środkach ochrony takich jak:

- prace związane z pozyskaniem drewna, muszą zostać zakończone przed przylotem ptaków z zimowisk, tj. dla bielika od 1 stycznia, bociana czarnego do 15 marca;
- przeszkolenie pracowników ZUL z zakresu ochrony i sposobu prowadzenia cięć.

II. Strefa ochrony okresowej

- wszelkie prace w strefie należy wykonywać poza okresem lęgowym, tj. dla bielika od 1 sierpnia do 31 grudnia, dla bociana czarnego do 1 września do 14 marca. Leśniczy przed przystąpieniem do prac zobowiązany jest przekazać do działu gospodarki leśnej formularz zgłoszeniowy prac w strefie (**wzór nr 7**). Dział gospodarki leśnej gromadzi i przechowuje formularze. W przypadku cięć rębnych dział gospodarki leśnej informuje o planowanych pracach Regionalną Dyрекcję Ochrony Środowiska.
- Po otrzymaniu stosownej decyzji z Regionalnej Dyrekcyj Ochrony Środowiska dział gospodarki leśnej przekaze ksero niniejszej decyzji do właściwego leśnictwa oraz inżyniera nadzoru.
- Na podstawie ksera przekazanej decyzji przez dział gospodarki leśnej o zgodzie na wykonanie wnioskowanych cięć wydanej przez Regionalną Dyрекcję Ochrony Środowiska leśniczy może przystąpić do wykonywania stosownych prac.
- Na czynności gospodarcze nieujęte w PUL na lata 2016-2025 wymagana jest każdorazowo zgoda z Regionalnej Dyrekcyj Ochrony Środowiska.

Wykonując prace w strefie ochrony okresowej należy:

- utrzymywać dotychczasowy sposób gospodarowania w lasach, w szczególności pozostawianie grup drzew na zrębach i pojedynczych, starych drzew, starszych niż otaczający drzewostan,
- wszelkie prace związane z pozyskaniem drewna zakończyć przed przylotem ptaków z zimowisk.

Załącznik nr 5

Zasady postępowania gospodarczego, minimalizujące oddziaływanie prac leśnych na gatunki roślin, grzybów i zwierząt objętych ochroną

Postępowanie w przypadku występowania roślin chronionych

Wykaz gatunków roślin objętych ochroną ścisłą i częściową znajdujących się na terenie Nadleśnictwa Golub-Dobrzyń zawiera POP (tabela nr 11, str, 79).

- Zinwentaryzowane rośliny objęte ochroną gatunkową należy chronić poprzez zaniechanie wprowadzania jakichkolwiek zmian w środowisku ich występowania.
- Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin w stosunku do dziko występujących roślin należących do gatunków objętych ochroną ścisłą oraz częściową, z wyjątkiem gatunków oznaczonych w załącznikach nr 1 i 2 do rozporządzenia symbolem (3), zakazy umyślnego niszczenia i uszkodzania roślin oraz niszczenia ich siedlisk, nie dotyczą wykonywania czynności związanych z prowadzeniem racjonalnej gospodarki leśnej, rolnej, jeżeli technologia tych prac uniemożliwia przestrzeganie tych zakazów.
- W trakcie wykonywania prac gospodarczych w zagospodarowaniu lasu, użytkowaniu lasu należy wykorzystywać technologie prac, które będą miały jak najmniej negatywny wpływ na chronione stanowisko chronionej rośliny.
- W przypadku występowania rośliny chronionej w drzewostanie objętym użytkowaniem rębny należy rozważyć pozostawienie najlepiej zachowanego płatu w formie biogrupy.
- W przypadku rozproszonego występowania na obszarze drzewostanu/oddziału należy rozważyć pozostawienie najlepiej zachowanego płatu roślinności z dominującym udziałem rośliny chronionej w jednym miejscu. W pozostałych miejscach należy rozważyć inne metody ochrony m.in. poprzez punktowe przygotowanie gleby, zastosowanie wyłącznie nasiębirnej zrywki drewna.

Postępowanie w przypadku występowania grzybów chronionych

Wykaz gatunków grzybów objętych ochroną ścisłą i częściową znajdujących się na terenie Nadleśnictwa Golub-Dobrzyń zawiera POP (tabela nr 11, str, 79).

- Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 roku w stosunku do dziko występujących grzybów należących do gatunków objętych ochroną ścisłą oraz częściową, z wyjątkiem gatunków oznaczonych w załącznikach nr 1 i 2 do rozporządzenia symbolem (1), zakazy umyślnego niszczenia i uszkodzania grzybów oraz niszczenia ich siedlisk, nie dotyczą wykonywania czynności związanych z prowadzeniem racjonalnej gospodarki leśnej, rolnej, jeżeli technologia tych prac uniemożliwia przestrzeganie tych zakazów.
- W trakcie wykonywania prac gospodarczych w zagospodarowaniu lasu, użytkowaniu lasu należy wykorzystywać technologie prac, które będą miały jak najmniej negatywny wpływ na chronione stanowisko chronionego grzyba.
- W przypadku występowania chronionego grzyba w drzewostanie objętym użytkowaniem rębnym należy rozważyć pozostawienie najlepiej zachowanego stanowiska w formie biogrupy.
- W przypadku rozproszonego występowania na obszarze drzewostanu/oddziału należy rozważyć pozostawienie najlepiej zachowanego stanowiska z dominującym udziałem chronionego grzyba w jednym miejscu. W pozostałych miejscach należy rozważyć inne metody ochrony m.in. poprzez punktowe przygotowanie gleby, zastosowanie wyłącznie nasiębiernej zrywki drewna.

Postępowanie w przypadku występowania zwierząt chronionych

Wykaz gatunków zwierząt objętych ochroną ścisłą i częściową znajdujących się w zasięgu terytorialnym działania Nadleśnictwa Golub-Dobrzyń zawiera POP (tabela nr 11, str. 80).

- Rozporządzenie Ministra Środowiska z 16 grudnia 2016 r. o ochronie gatunkowej zwierząt wprowadza m.in. ogólne odstępstwo od zakazów obowiązujących wobec

zwierząt chronionych wobec „wykonywania czynności związanych z prowadzeniem racjonalnej gospodarki leśnej, jeżeli technologia prac uniemożliwia ich przestrzeganie”.

- W przypadku użytkowania rębego bezpośrednio przed rozpoczęciem cięć, leśniczy dokonuje lustracji danej pozycji pod kątem możliwego występowania lęgów/gniazd ptasich lub stanowisk bytowania/rozrodu innych zwierząt chronionych. W przypadku wystąpienia nowych okoliczności konsultuje to z kierownictwem nadleśnictwa.
- W przypadku stwierdzenia gniazdowania ptaków w okresie lęgowym/bytowania innych zwierząt chronionych, należy zastosować szczególne środki ochrony w uzgodnieniu z kierownictwem nadleśnictwa, łącznie ze zmianą okresu wykonania cięcia.
- W przypadku wykonywania zabiegów z zakresu zagospodarowania lasu lub użytkowania przedrębego należy w maksymalnym rozmiarze zmniejszyć negatywny wpływ na miejsca przebywania, bytowania i rozrodu zwierząt chronionych poprzez zastosowanie optymalnych technik wykonania prac.
- Jeśli w trakcie wykonywania prac zostanie ujawnione nowe stanowisko chronionego zwierzęcia należy prace natychmiast przerwać i bezzwłocznie powiadomić kierownictwo nadleśnictwa celem ustalenia optymalnego toku postępowania.
- W trakcie cięć odnowieniowych i pielęgnacyjnych pozostawiać gatunki drzew, w których dzięcioły chętnie wykuwają dziuple.

W sprawie ochrony roślin, grzybów i zwierząt zarządzam, co następuje:

- Za właściwe rozpoznanie stanowisk występowania gatunków rzadkich, zagrożonych i ginących odpowiada leśniczy. Każdy pracownik Nadleśnictwa zobowiązany jest do bieżącego monitorowania stanowisk występowania gatunków rzadkich, zagrożonych i ginących.
- W przypadku stwierdzenia stanowiska występowania w/w gatunków należy w dziale gospodarki leśnej złożyć stosowny meldunek, określając gatunek i lokalizację jego występowania (**wzór nr 9**).
- Na bieżąco, jednak nie rzadziej niż raz w roku, w terminie do 30 czerwca, uzupełniane są ewidencje występowania w/w gatunków (**wzór nr 9**, zatwierdzony przez inżyniera

nadzoru) w leśnictwach oraz w dziale gospodarki leśnej. Powyższe dane muszą też znaleźć się na mapach walorów przyrodniczych, które aktualizowane są raz w roku.

- Każde zgłoszenie osoby postronnej o możliwości występowania gatunku chronionego na terenie nadleśnictwa powinno zostać sprawdzone przez służby terenowe, a wyniki lustracji terenowej dostarczone do nadleśnictwa.
- Dla gatunków objętych ochroną strefową, do karty należy dołączyć szkic z proponowaną granicą zasięgu strefy.
- Leśniczy podczas typowania pozycji do szacunków brakarskich sporządza w projekcie adnotację przy danej pozycji o ewentualnym występowaniu lub braku gatunku chronionego, rzadkiego i metod jego ochrony.
- W celu ustalenia zasad ewentualnego dalszego postępowania ochronnego dla gatunków objętych ochroną oraz rzadkich, przed przystąpieniem leśniczego do szacunków brakarskich poszczególne pozycje muszą być zlustrowane przez inżyniera nadzoru.
- Na etapie planowania cięć, na szkicach zrębowych zaznaczyć stanowiska występowania roślin, grzybów i zwierząt chronionych.
- Przed przystąpieniem do wykonywania czynności gospodarczych mogących negatywnie wpłynąć na populację roślin, grzybów i zwierząt chronionych należy przeprowadzić lustrację terenową i rozważyć optymalne możliwości wykonania prac w celu uniknięcia zniszczenia elementów przyrodniczo cennych, np. wyłączenie fragmentu drzewostanu z cięcia lub odnowienia (pozostawienie biogrupy), sadzenie bez przygotowania gleby, zmiana terminu wykonania prac.
- Należy podejmować działania mające na celu poprawę bytowania gatunków roślin, grzybów i zwierząt chronionych poprzez:
  - a) utrzymywanie i zagospodarowywanie zgodne z wymaganiami ekologicznymi siedlisk w strefach chronionych i poza nimi,
  - b) zachowanie istniejących biotopów,
  - c) odtwarzanie zniszczonych biotopów.

- Przed przystąpieniem do prac przeprowadzać instruktaż dla pracowników zakładów usług leśnych, w celu zapoznania ich z zasadami ochrony gatunków cennych pod względem przyrodniczym oraz postępowania na obszarach objętych ochroną na pozycjach planowanych do wykonania w danym miesiącu zapisując ten fakt w zleceniu.
- W zawieranych umowach najmu i dzierżawy łąk, pastwisk, gruntów orných, należy w oparciu o Program Ochrony Przyrody oraz wyniki inwentaryzacji przyrodniczej zawrzeć informację o występowaniu gatunku (gatunków) cennego przyrodniczo i o ewentualnych sposobach postępowania ochronnego (sporządza specjalista administracji w uzgodnieniu z inżynierem nadzoru).

Użytki ekologiczne

Wykaz użytków ekologicznych w Nadleśnictwie Golub-Dobrzyń, uznanych Rozporządzeniem Wojewody Kujawsko-Pomorskiego Nr 1/2004 z 19 stycznia 2004 roku (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. z 2004 r. Nr 8, poz. 76), znajduje się w POP (tabela 10. od str 58 do 76).

W stosunku do użytków ekologicznych wprowadzono następujące ogólne zakazy:

- a) niszczenia, uszkodzenia lub przekształcania obiektu;
- b) wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu z wyjątkiem obiektów związanych z zabezpieczeniem przeciwsztormowym lub przeciwpowodziowym;
- c) uszkodzenia i zanieczyszczenia gleby;
- d) wysypywania, zakopywania i wylewania odpadów lub innych nieczystości;
- e) zaśmiecania obiektu i terenów wokół niego;
- f) dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody i zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz gospodarki rybackiej;
- g) likwidowania małych zbiorników wodnych, starorzeczy oraz obszarów wodno-błotnych;
- h) wylewania gnojowicy z wyjątkiem nawożenia własnych gruntów rolnych;
- i) lokalizacji budownictwa letniskowego poza miejscami wyznaczonymi w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego;
- j) budowy budynków, budowli, obiektów małej architektury i tymczasowych obiektów budowlanych mogących mieć negatywny wpływ na obiekt chroniony bądź spowodować degradację krajobrazu;
- k) wypalania roślinności i pozostałości roślinnych, wydobywania skał, minerałów, torfu oraz niszczenia gleby.

Zasady postępowania w drzewostanach z pomnikami przyrody

1. Na terenie Nadleśnictwa Golub-Dobrzyń występują 22 sztuki pomników przyrody. Przeważają pojedyncze drzewa - 12 szt., ponadto 9 grup drzew, oraz 1 głąz narzutowy. Wykaz pomników przyrody znajduje się w POP (tabela nr 9 od str. 54 do 56).
2. Za stan pomników przyrody na terenie danego leśnictwa odpowiada leśniczy.
3. Do 30 września każdego roku leśniczy wraz z inżynierem nadzoru zobowiązani są do dokonania przeglądu pomników przyrody i złożenia stosownych protokołów w dziale gospodarki leśnej, wg **wzoru nr 8**.
4. W przypadku stwierdzenia jakichkolwiek zmian bądź zauważenia przyczyn, które mogą wpłynąć na stan pomnika przyrody każdy, kto taką zmianę zauważy zobowiązany jest do natychmiastowego poinformowania Nadleśniczego.
5. Wszystkie pomniki przyrody muszą zostać naniesione na zbiorczą mapę w nadleśnictwie, przechowywaną wraz z POP. Fakt zaewidencjonowania bądź uznania nowych pomników przyrody musi zostać odnotowany w Kronice POP.
6. Podczas wykonywania prac gospodarczych należy wykazać szczególną ostrożność i dbałość o pomnik przyrody. Realizując prace gospodarcze należy pamiętać, że w odległości min. 2 metrów powyżej obrysu rzutu pionowego koron drzew pomnikowych zabrania się manewrowania ciężkim sprzętem.

Zasady postępowania na obszarach chronionego krajobrazu

W Nadleśnictwie Golub-Dobrzyń znajdują się 2 obszary chronionego krajobrazu: Obszar Chronionego Krajobrazu Kompleksu Torfowiskowo – Jeziorno – Leśnego Zgniłka Wieczno –Wronie oraz Obszar Chronionego Krajobrazu Doliny Drwęcy.

Przeprowadzona prognoza oddziaływania na środowisko i obszary Natura 2000 Projektu Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Golub-Dobrzyń wykazała, iż planowane prace gospodarcze nie mają negatywnego wpływu na w/w formy ochrony. W związku z powyższym wszelkie prace na terenach zaliczonych do obszarów chronionego krajobrazu należy wykonywać zgodnie ze wskazówkami gospodarczymi ujętymi w Planie Urządzenia Lasu na lata 2016 – 2025. Prace nieujęte w planie urządzenia lasy należy zweryfikować z zapisami Ustawy o ochronie przyrody z 16 kwietnia 2004r.

Lasy o szczególnych walorach przyrodniczych - zidentyfikowane według kryteriów HCVF

W celu spełnienia warunków systemu certyfikacji FSC (Zasada 9) zostały powołane w RDLP Toruń Lasy o Szczególnych Walorach Przyrodniczych (High Conservation Value Forests-HCVF). Gospodarowanie w tych lasach ma dążyć do zachowania i wzmacniania cech charakterystycznych takiego lasu. Na terenie Nadleśnictwa Golub-Dobrzyń zostały wyznaczone powierzchnie o szczególnych walorach przyrodniczych z podziałem (POP str. 93):

HCVF 1. - Lasy posiadające globalne, regionalne lub narodowe znaczenie pod względem koncentracji wartości biologicznych:

HCVF 1.1. - Obszary chronione w rezerwach przyrody.

HCVF 1.2. - Obszary chronione w parkach krajobrazowych.

HCVF 3. - Obszary obejmujące rzadkie, ginące lub zagrożone ekosystemy:

HCVF 3.2. - Ekosystemy rzadkie i zagrożone w skali Europy – lasy zagrożone w skali Europy, lecz stosunkowo pospolite w Polsce (grądy, buczyny, jedliny, łągi, dolnoreglowe bory jodłowo-świerkowe).

HCVF 4. - Lasy pełniące funkcje w sytuacjach krytycznych:

HCVF 4.1. - Lasy wodochronne

HCVF 4.2. - Lasy glebochronne

HCVF 6. - Lasy kluczowe dla tożsamości kulturowej lokalnych społeczności:

HCVF 6.1. - Miejsca z pomnikami, mogiłami, krzyżami itp.

Na w/w obszarach należy realizować wszystkie wskazówki gospodarcze ujęte w PUL na lata 2016-2025 preferując cele ochrony przyrody. Leśniczowie i pracownicy terenowi zobowiązani są do stałego, całorocznego monitoringu lasów o szczególnych walorach przyrodniczych (HCVF) pod kątem pełnienia przez nie określonych funkcji oraz występujących zagrożeń mogących wpłynąć na obniżenie ich przyrodniczej wartości. Monitoring polega na ocenie wpływu zabiegów gospodarczych (hodowla lasu, pozyskanie oraz ochrona lasu) oraz czynników biotycznych, abiotycznych na stan poszczególnych kategorii HCVF w nadleśnictwie. Przy wykonywaniu prac gospodarczych szczególną uwagę należy przykładac do zagadnień zachowania bioróżnorodności przyrodniczej oraz do utrzymania dotychczasowego stanu lasu przy jednoczesnym zwiększaniu jego walorów przyrodniczych. W przypadku, gdy zabiegi gospodarcze oraz czynniki biotyczne, abiotyczne wpłyną w sposób negatywny na zachowanie walorów przyrodniczych lasów HCVF każdy zobowiązany jest o zgłoszenie tego faktu - złożenia stosownej notatki służbowej w dziale gospodarki leśnej.

- Mapy lasów o szczególnych walorach przyrodniczych - poszczególnych kategorii lasów HCVF (format pdf).

Ekosystemy referencyjne oraz strefy ochronne

Ekosystemy referencyjne oraz strefy ochronne i powierzchnie ochronne, jako nowa forma ochrony bioróżnorodności na terenie Nadleśnictwa Golub-Dobrzyń.

1. W ekosystemach referencyjnych obowiązuje typ ochrony biernej, całkowicie wyłączone są z pozyskania drewna. Ekosystem poddany jest naturalnym procesom sukcesyjnym w nienaruszonym stanie do naturalnej śmierci i rozkładu drewna, zaś istotą wyłączenia jest obserwacja jak rozwijałby się i funkcjonował las bez ingerencji człowieka. Odstępstwo od zakazu podejmowania jakichkolwiek działań gospodarczych może być podyktowane jedynie zagrożeniem trwałości ekosystemu i uzgodnione z Nadleśniczym lub Zastępcą Nadleśniczego.
2. Strefy ochronne i powierzchnie ochronne podlegają ochronie ukierunkowanej na wspieraniu bioróżnorodności biologicznej z zachowaniem sposobu zagospodarowania określonym w "Planie urządzania lasu".

- Lista i mapy ekosystemów referencyjnych (format pdf);

- Lista i mapy stref ochronnych i powierzchni ochronnych (format pdf).

**Karta oceny rezerwatu przyrody
rok oceny.....**

Nadleśnictwo Golub-Dobrzyń

Leśnictwo.....

Oddz.....

Nazwa rezerwatu:.....

Plan ochrony rezerwatu/Plan zadań ochronnych rezerwatu.....

Cel ochrony:.....

Zabiegi hodowlano – ochronne przeprowadzone w roku oceny:

Ocena aktualnego stanu rezerwatu, występujące zagrożenia, proponowane zabiegi ochronne oraz szacunkowa wartość planowanych zabiegów w roku.....:

Oceny rezerwatu dokonano w dniu .....

1.....

2.....

FORMULARZ ZGŁOSZENIOWY PRAC NA OBSZARZE REZERWATU

.....
miejsowość, data

.....
Nadleśnictwo

.....
Leśnictwo

.....
Nazwa rezerwatu

.....
Główny przedmiot ochrony

1. Wydzielenie, w którym planowany jest zabieg leśny:

.....
2. Rodzaj zabiegu:

.....
3. Powierzchnia planowanego zabiegu [ha]:

.....
4. Skład gatunkowy drzewostanu oraz wiek gatunku głównego:

.....
5. Opis zaplanowanych czynności (w odniesieniu do planu ochrony, zadań ochronnych, – jeśli posiada):

6. Cel wykonania planowanych zabiegów leśnych:

.....
.....
.....
.....

7. Skład gatunkowy (dla planowanego odnowienia):

.....

8. Odnowienie naturalne (istnieje, nie istnieje, czy planowane do pozostawienia):

.....
.....
.....

9. Stanowiska roślin chronionych (ilość osobników, powierzchnia płatu):

.....
.....
.....

10. Zidentyfikowane miejsca bytowania gatunków ptaków z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej:

.....
.....
.....

11. Ilość przewidywanego do pozostawienia martwego drewna [m³], drzew dziuplastych, udział starodrzewu:

.....
.....
.....

.....

Podpis osoby upoważnionej

FORMULARZ ZGŁOSZENIOWY PRAC NA OBSZARZE NATURA 2000

.....
miejsowość, data

.....
Nadleśnictwo

.....
Kod siedliska przyrodniczego

.....
Leśnictwo

.....
Powierzchnia siedliska [ha]

.....
Nazwa obszaru Natura 2000

.....
Stan siedliska (A, B, C, D)

.....
Kod obszaru Natura 2000

.....
Nazwa gatunku naturalnego

1. Wydzielenie, w którym planowany jest zabieg leśny:

.....

2. Rodzaj zabiegu:

.....

3. Powierzchnia planowanego zabiegu [ha]:

.....

4. Skład gatunkowy drzewostanu oraz wiek gatunku głównego:

.....

5. Opis zaplanowanych czynności (w odniesieniu do planu zadań ochronnych – jeśli posiada):

.....

.....

.....

.....

.....

6. Cel wykonania planowanych zabiegów leśnych:

.....
.....
.....
.....

7. Skład gatunkowy (dla planowanego odnowienia):

.....

8. Odnowienie naturalne (istnieje, nie istnieje, czy planowane do pozostawienia):

.....
.....
.....

9. Stanowiska roślin chronionych (ilość osobników, powierzchnia płatu):

.....
.....
.....

10. Zidentyfikowane miejsca bytowania gatunków ptaków z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej):

.....
.....
.....

11. Ilość przewidywanego do pozostawienia martwego drewna [m³], drzew dziuplastych, udział starodrzewu:

.....
.....
.....

.....

Podpis osoby upoważnionej

Karta oceny obiektu ochrony strefowej

Nadleśnictwo Golub-Dobrzyń

ROK	Powierzchnia strefy ochrony catorocznej	Powierzchnia strefy ochrony okresowej	Termin dokonania oceny (dd/mm/rr)	Wyniki obserwacji dokonanych w roku oceny (np. zajęcie rewiru: gniazdo wysiadywane, obserwacja terytorialnej pary, obserwacja jednego ptaka itp.; stan gniazda: gniazdo zajęte, gniazdo nie odnowione, gniazdo odbudowane, ale nie wiadomo przez jaki gatunek lub odbudowane przez inny gatunek, gniazdo uległo zniszczeniu itp.; efekt lęgu: sukces (podać liczbę piskląt), strata lęgu (podać powód), końcowy efekt lęgu nieznan).	Zabiegi hodowlane w wykonanej strefie ochrony w roku oceny (podać rodzaj zabiegu, powierzcnię i lokalizację - wydzielenie)	Stwierdzone zagrożenia dla gatunku zasiedlającego strefę ochrony (np. brak dołotu do gniazda, drzewo z gniazdem o słabej kondycji, zdrowotnej, penetrowanie strefy przez osoby postronne itp.)	Planowane zabiegi w celu poprawienia bytowania gatunku w strefie ochrony	Planowane zabiegi hodowlane w strefie ochrony catorocznej (podać rodzaj zabiegu, powierzcnię i lokalizację - wydzielenie)	Planowane zabiegi hodowlane w strefie ochrony okresowej (podać rodzaj zabiegu, powierzcnię i lokalizację - wydzielenie)	Oceny dokonat (imię nazwisko; stanowisko)	Uwagi
2017											
2018											
2019											
2020											
2021											
2022											
2023											

Oceny obiektu dokonano w dniu .....

1.....

2.....

FORMULARZ ZGŁOSZENIOWY PRAC W STREFIE OCHRONY OSTOI,
MIEJSC ROZRODU I REGULARNEGO PRZEBYWANIA PTAKÓW

.....
miejscowość, data

Golub-Dobrzyń
Nadleśnictwo

.....
Leśnictwo

.....
Wydzielenie, w którym znajduje się gniazdo

.....
Gatunek chroniony

.....
Nr decyzji powołującej strefę ochrony

1. Wydzielenie, w którym planowany jest zabieg leśny oraz rodzaj zabiegu:

.....
2. Powierzchnia planowanego zabiegu [ha]:

.....
3. Skład gatunkowy drzewostanu oraz wiek gatunku głównego:

.....
4. Opis zaplanowanych czynności:

.....
5. Cel wykonania planowanych zabiegów leśnych:

.....
.....

6. Ilość drewna (liczba drzew oraz masa m³) planowana do pozyskania:

.....

7. Ilość przewidzianego do pozostawienia martwego drewna (m³), posuszu jałowego, drzew dziuplastych, udział starodrzewu::

.....
.....
.....

8. Przewidywane oddziaływanie na gatunek, dla którego strefa została wyznaczona:

.....
.....
.....

.....

Podpis osoby upoważnionej

Karta oceny pomnika przyrody

Nadleśnictwo Golub-Dobrzyń

Leśnictwo: .....

Oddział:.....

Chroniony obiekt:.....

.....

Oznakowanie pomnika przyrody tablicami urzędowymi:

.....

Ocena stanu pomnika, rodzaj uszkodzeń i termin ich powstania, proponowane zabiegi konserwatorskie:

.....
.....
.....
.....
.....

Oceny pomnika dokonano w dniu .....

1.....

2.....

